Studiu Valoria: Final de an cu ajustări de creștere pentru companiile din România

Conform studiului „Evoluția afacerilor în 2017” lansat azi de Valoria, în a doua jumătate a anului companiile au operat ajustări semnificative la valorile previzionate anterior pentru cifra de afaceri, profitul, numărul de angajați, nivelul salariilor și al investițiilor din acest an. Procentul companiilor care se așteaptă la scăderea profitului este acum 20% față de numai 6% la începutul anului, iar al celor care spun că nu fac investiții în 2017 este de 26% în a doua jumătate a anului față de 10% în semestrul anterior.

„*Evoluția afacerilor în 2017 este o cercetare privind mediul de afaceri din România. Adresăm managerilor întrebările cele mai importante, care își găsesc răspuns până la urmă în contul de profit și pierdere sau în fluxul de numerar al companiei. Această analiză arată cum a evoluat sentimentul de business la nivelul companiilor din România în a doua jumătate a anului 2017. Din păcate datele comparative indică o alterare a sentimentului de business, apetitul pentru investiții fiind cel care s-a erodat cel mai mult, ceea ce indică un instinct de conservare activat deja de evoluțiile fiscale și legislative din ultimele luni*”, spune **Constantin Măgdălina, Expert Tendințe și Tehnologii Emergente, co-autor al cercetării**.

Previziuni privind evoluția cifrei de afaceri

Față de prima jumătate a anului 2017, perspectiva de creștere a companiilor rămâne și mai conservatoare. În ultimele 6 luni, vedem o ușoară creștere procentuală a companiilor care se așteaptă la cifre de afaceri negative în acest an, de la 13% la 17%. Pe palierele de creștere a cifrei de afaceri

ajustările negative sunt de 1-4 puncte procentuale, compensate cu un plus de 8 puncte procentuale pe intervalul 5%-10%.

În construcții și imobiliare numărul companiilor care prevăd o creștere a cifrei de afaceri în 2017 este de 65% în a doua jumătate a anului față de 83% anterior. În cazul companiilor de IT numai 65% preconizează creșteri acum, față de 89% la începutul anului, iar în cazul firmelor de servicii profesionale procentul scade tot la 65% față de 94% anterior.

Previziuni privind evoluția profitului

Previziunile privind evoluția profitului în a doua parte a anului 2017 sunt mai pesimiste. Deși 31% dintre companii (față de 32% anterior) se așteaptă ca profitul lor să crească cu 1%-5%, 19% se așteaptă ca profitul companiei să fie mai mare cu 5%-10% și 10% previzionează să obțină creșteri de la 20% la peste 30%. Cea mai mare scădere o vedem pe palierul 10%-20% unde procentul scade de la 21% la 12%. De asemenea, în septembrie 2017, 28% dintre companii (față de 12% anterior) au așteptări negative în legătură cu profitul pe care îl vor avea în 2017.
La nivel de industrii, 20% dintre firmele de IT preconizează o creștere a profitului de 10-20%, în timp ce 40% dintre firmele de producție industrială se așteaptă la un profit în creștere cu 1%-5%, la fel ca 50% din turism, 64% din transporturi și 83% dintre companiile de utilități și energie.

Previziuni privind evoluția investițiilor

Conform rezultatelor cercetării, 26% dintre companii (față de 10% în prima parte a anului) spun că nu vor face investiții în 2017. Mai mult, companiile care vor să crească investițiile scad de la 79% în martie la 68% în septembrie 2017. Observăm, de asemenea, că pe acest palier pozitiv, doar 15% dintre firme vor să își crească investițiile cu 10%-30% față de 36% anterior. Cele mai multe firme din telecomunicații (50%), contrucții și imobiliare (38%) și din servicii profesionale

(25%) spun că nu fac investiții în acest an.

Previziuni privind evoluția numărului de angajați

Companiile care nu se așteaptă la nici o creștere a numărului de angajați în 2017 cresc ca procent de la 17% în martie la 24% în septembrie 2017. În același timp, 28% dintre companii față de 39% anterior spun că se așteaptă ca personalul lor să crească cu 1%-5% în acest an. Doar 15% dintre companii (față de 24% în martie 2017) se așteaptă ca numărul de angajați să crească cu 5%-10%.
Dintre toate cele 12 industrii analizate comparativ, numai în telecomunicații și servicii profesionale sunt cele mai multe companii (50% și respectiv 31%) care spun că mențin și în 2017 același număr de angajați ca în 2016.

Previziuni privind evoluția nivelului

Dacă la începutul anului 93% dintre companii previzionau creșteri salariale, numai 6 luni mai târziu procentul lor scade la 84%. Cele 9 puncte procentuale din diferență se transferă la companiile care spun că nu vor crește nivelul salariilor în 2017. O altă ajustare importantă este la companiile care se așteptau ca salariile să crească între 5% și 10%. Procentul lor scade la 31% în septembrie de la 41% în martie 2017. De asemenea, companiile care previzionau salarii în creștere cu 10%-20% scad cu 5 puncte procentuale în aceste 6 luni.
Industriile în care cele mai multe companii spun că vor crește salariile cu 10%-20% în acest an sunt: industria farmaceutică și de sănătate (38%), construcții și imobiliare (35%), cercetare și dezvoltare (33%) și agricultură (30%).

Top 5 provocări și oportunități

Cele mai importante provocări pentru companii în a doua jumătate a anului 2017 sunt: instabilitatea politică și legislativă (54% față de 28% în prima parte a anului), starea

generală a economiei (49% față de 41%), problemele cu forța de muncă (35% față de 17%), creșterea accentuată a nivelului salariilor (27% față de 13%) și reducerea nivelului investițiilor interne (21% față de 23%). Practic tot tabloul se rearanjează.

Cele mai importante oportunități pentru companii în a doua jumătate a anului 2017 sunt: creșterea consumului (la 65% față de 19% în prima parte a anului), exportul și deschiderea altor piețe (59% față de 33%), digitalizarea și oportunitățile din online (42% față de 37%), parteneriatele create cu alte companii (31% față de 27%) și accesarea fondurilor europene (30% față de 17%).

„Această analiză este consecința nevoii de a înțelege mediul economic din România. Ea consemnează opinia companiilor respondente referitoare la evoluția cifrei de afaceri, profitului, investițiilor, numărului de angajați, salariilor. La începutul anului 2017 răspunsurile companiilor indicau un optimism rezervat. Chiar dacă realitățile fiecărei industrii sunt specifice, în analiza comparativă prezentată în ediția de toamnă a studiului Valoria se vede o ajustare negativă importantă a acestor indicatori operată de companii într-un an care a pus mare presiune pe mediul de business din România. Vom vedea cum vor fi reflectate aceste tendințe anul viitor cu ocazia următorului blitz survey din martie 2018”, spune **Elena Badea, Managing Partner Valoria**.

Despre studiu

Studiul Valoria privind percepţia managerilor asupra evoluției mediului de afaceri românesc în a doua jumătate a anului 2017 are la bază un chestionar care analizează percepţiile a 308 executivi de top provenind din companii cu activitate în diverse industrii. Chestionarul a fost aplicat în perioada 28 august – 29 septembrie 2017. 5% dintre respondenți provin din companii cu cifra de afaceri mai mare de 50 de milioane EUR, 18% din companii cu cifră de afaceri între 10-50 milioane EUR,

42% cu cifra de afaceri între 1-10 milioane EUR și 35% sub 1 milion de EUR cifră de afaceri. 52% dintre respondenți au funcția de CEO/Președinte/Director General. Acest studiul a fost realizat cu sprijinul echipei Doingbusiness.ro.

	Creștere		**Stagnare**		**Scădere**	
	H1	**H2**	**H1**	**H2**	**H1**	**H2**
Cifra de afaceri	82%	78%	5%	5%	13%	17%
Profitul	88%	72%	6%	8%	6%	20%
Numărul angajaților	79%	59%	17%	24%	4%	17%
Investiții	79%	68%	10%	26%	11%	6%
Nivelul salariilor	93%	84%	4%	13%	3%	3%